

Jaarverslag 2017

Inleiding

Het jaarverslag van 2017 is een overzicht van de activiteiten van Zwanger in Brussel.

Visie

Vroedvrouwenpraktijk Zwanger in Brussel wil de natuurlijke benadering en een bewuste beleving van zwangerschap en bevalling bevorderen in Brussel en omgeving. Dit doet zij door het informeren en begeleiden van toekomstige ouders over (thuis)bevallen op een manier die zij verkiezen en waar optimale gezondheid van moeder en kind steeds centraal staan.

Veranderingen in 2017

In 2017 is ons team terug redelijk veranderd, maar bleef de praktijk draaien. Marloes is in juni bevallen van haar dochtertje Pia en heeft besloten om zich meer op haar gezin te richten en het leven van zelfstandige vroedvrouw te stoppen. Als extra steun startten Hanne in juli en Chloé in oktober om ons team te versterken. Hanne en Chloé werden het Baby in Brussel-team om de Brusselse mama's postnataal te begeleiden.

Naast de activiteiten van de vroedvrouwen bood de praktijkruimte in 2017 ook onderdak aan An Roobaert, een osteopaat. An-Sofie bleef ook werkzaam als Broedvrouw bij Zwanger in Brussel. Vrouwen/koppels kunnen zowel pre-als postnataal bij haar terecht voor emotionele en psychologische ondersteuning. Myriam gaf als vrijwilliger informatie rond het dragen van je baby in een draagdoek.

In 2017 werd onze wekelijkse moedergroep Babyboost voortgezet. Myriam was telkens aanwezig om de gesprekken mee te sturen en vragen te beantwoorden samen met een vroedvrouw. Dit doet ze als werknemer van Huis van het kind. De thema's gingen voornamelijk over borstvoedingsondersteuning, gelijkgestemden ontmoeten, combinatie borstvoeding en werken, combinatie borstvoeding en crèche, enz.

Als nieuwigheid startte Chloé met wekelijkse sessies prenatale yoga en vanaf het einde van het jaar kon je ook terecht bij Annelies Espeel voor een behandeling acupunctuur.

In het jaar 2017 hebben we ook het Good practice logo van onze beroepsvereniging VBOV ondertekend. Hiermee verklaar je als vroedvrouw te werken op basis van de good practice aanbevelingen die naar aanleiding van het kort ziekenhuisverblijf werden opgesteld.

Verantwoording

Dit is een onafhankelijk verslag dat dient om te oordelen over het werk van Zwanger in Brussel. Het is de bedoeling om ons, onze partners, huidige en toekomstige zwangeren een cijfermatig inzicht te geven in wat we goed doen en waar we meer aan moeten werken. Tenslotte kunnen we enkel verbeteren wat we doen als we een idee hebben hoe we het nu doen.

Suggesties, aanbevelingen en opmerkingen zijn dan ook van harte welkom.

Hieronder is een verslag van de activiteiten van Zwanger in Brussel in 2017. Er is een onderverdeling gemaakt tussen zwangerschap, arbeid en bevalling en kraamperiode.

Zwangerschap

Begeleiding tijdens de zwangerschap

In 2017 kwamen **269** zwangere vrouwen minstens eenmaal bij ons langs om meer informatie te krijgen over onze praktijk. Een deel hiervan wou de zwangerschap laten opvolgen door Zwanger in Brussel, een ander deel kwam zich al aanmelden voor postnatale hulp in het kader van het verkort ziekenhuisverblijf.

Niet iedere zwangere mocht met de vroedvrouw bevallen. Van de 269 zwangere vrouwen die bij ons een dossier hadden, zijn er 19 doorgestuurd naar de gynaecoloog tijdens de zwangerschap.

Redenen doorverwijzing in de zwangerschap:

- 2 stuitligging
- 3 omwille van een antecedent sectio
- 1 pré-eclampsie
- 1 omwille van placenta complicaties
- 5 tweelingzwangerschappen
- 1 premature bevalling
- 6 inductie wegens postterm

Deze vrouwen kwamen naar ons omdat ze vooral behoefte hadden aan meer voorlichting of aan een 'normalisatie' van de zwangerschap; zij deden dan hun medische opvolging in combinatie met de arts. Een groot deel kan hun zwangerschap wel starten in de eerste lijn, maar werd door complicaties toch doorgestuurd naar de 2^e lijn.

Van het aantal vrouwen die er niet voor kozen om met ons te bevallen waren dit de voornaamste redenen:

- 14 vrouwen kwamen enkel voor een kennismaking
- 65 vrouwen voor informatie en opstellen dossier voor postnatale zorg
- 4 vrouwen kregen een miskraam
- 5 vrouwen verhuisden
- 7 vrouwen kozen voor een andere zorgverlener

Arbeid/bevalling

Begeleiding tijdens de arbeid en bevalling

7 vrouwen deden een beroep op Zwanger in Brussel om hun arbeid thuis te begeleiden voordat ze naar het ziekenhuis gingen om daar te bevallen met hun gynaecoloog.

In 2017 waren er **100** (37% van het totaal aantal aanmeldingen) vrouwen die met Zwanger in Brussel wouden en mochten bevallen. In het totaal zijn er **80** (80%) vrouwen effectief met een vroedvrouw van Zwanger in Brussel bevallen, waarvan 77 volledig fysiologisch.

43 (43% van de geplande bevallingen) van hen beviel thuis; **37** (37%) vrouwen bevielen in het ziekenhuis met een vroedvrouw van Zwanger in Brussel. Hiervan bevielen er 7 in de Cocon/Erasmus en 30 in Sint-Jan. 33 van hen beviel van hun eerste kindje en 47 vrouwen hadden al één of meerdere kinderen.

Uiteindelijk werden er **20** (20% van de geplande bevallingen) vrouwen in arbeid doorgestuurd naar de gynaecoloog.

Reden doorverwijzing tijdens de partus:

- 7 niet vorderende ontsluiting
- 5 niet vorderende uitdrijving
- 5 langdurig gebroken vliezen (>24u)
- 1 stuit
- 2 sectio's

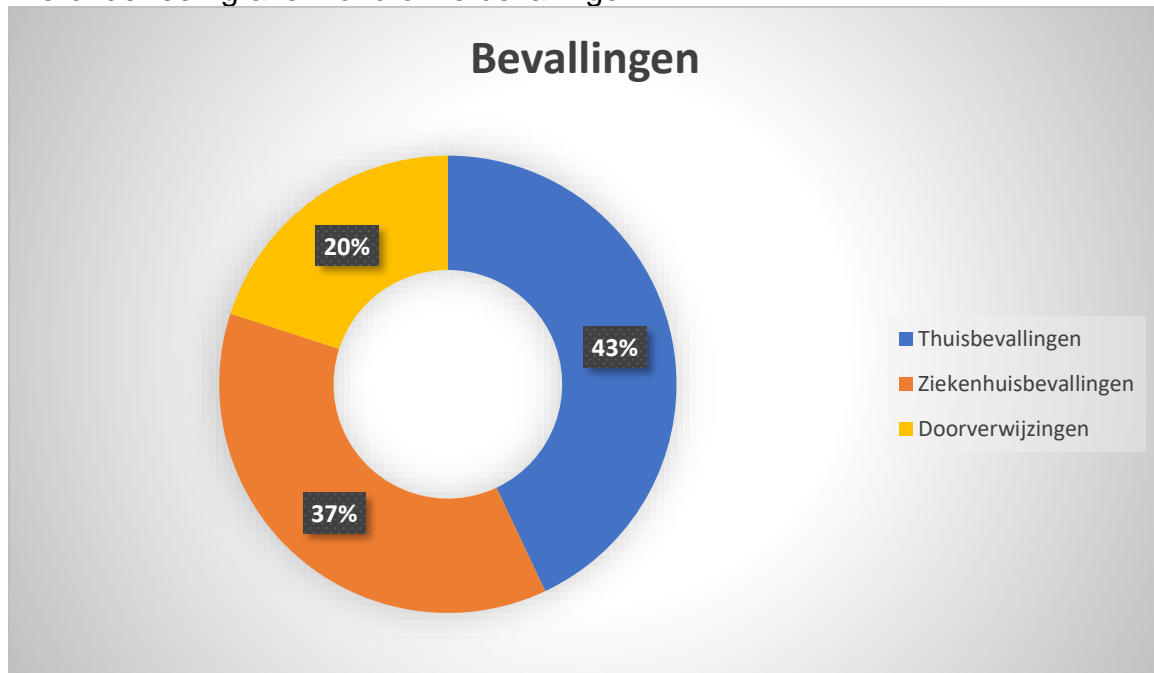
80% van onze zwangere vrouwen die de arbeid met ons startten beviel met een vroedvrouw van Zwanger in Brussel!

Van de vrouwen die werden doorverwezen kregen uiteindelijk 2 vrouwen een sectio en 4 vrouwen een kunstverlossing. Uiteindelijk kozen 12 vrouwen voor een epidurale verdoving (12% van het totaal aantal bevallingen).

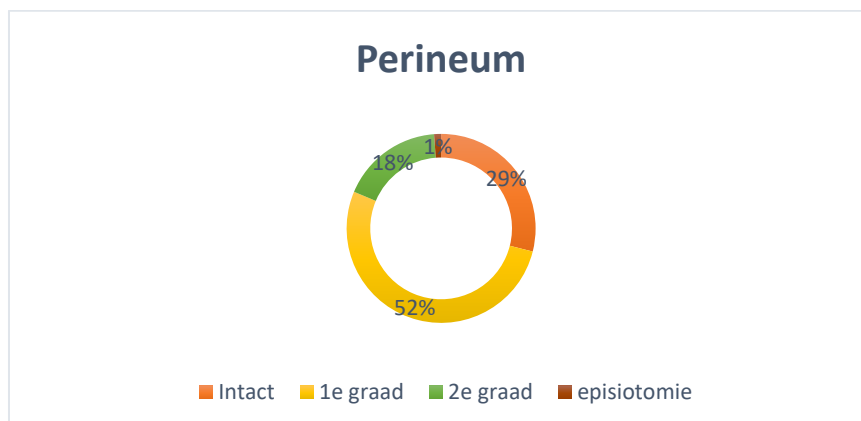
Van de 20 vrouwen die werden doorverwezen in arbeid bevielen er 16 van hun eerste kindje en slechts 4 startten hun arbeid met de wens om thuis te bevallen. Bij de overige was het de bedoeling om met een vroedvrouw van Zwanger in Brussel in het ziekenhuis te bevallen.

We hebben in het jaar 2017 ook 5 vrouwen begeleid tijdens de arbeid die omwille van een medische reden in de 2^e lijn moesten bevallen. Zij kozen ervoor om toch een gekende vroedvrouw extra mee te nemen naar het ziekenhuis ter ondersteuning.

Hieronder een grafiek rond onze bevallingen.

23 (29%) van de vrouwen die met Zwanger in Brussel in de eerste lijn bevielen hadden een gaaf perineum. 42 vrouwen (52,5%) hadden een eerste graads ruptuur en 14 vrouwen (17,5%) had een tweede graads ruptuur. Geen enkele vrouw had een 3^e of 4^e graads ruptuur. Er is dit jaar 1 episiotomie geplaatst.

Bij 67 (84%) vrouwen hanteerden we een spontaan beleid tijdens de placentaire fase en bij 10 (12,5%) vrouwen een actief beleid. 3 (0,04%) vrouwen kregen een manuele revisie van de placenta na een fysiologische bevalling.

Ook de houding van de bevalling werd dit jaar genoteerd:

22 vrouwen bevielen op handen en knieën

12 in bad

8 liggend op de rug

17 op de baarkruk

10 op de zij

3 rechtstaand

8 gehurkt

75 baby's hadden een geboortegewicht tussen 2,5 en 4kg. 5 baby's wogen meer dan 4kg.

Kraamperiode

In 2017 deden we **1458** postnatale consultaties, zowel bij de mensen thuis als in de praktijk.

Van de vrouwen die met een vroedvrouw van Zwanger in Brussel zijn bevallen is 97,5% gestart met borstvoeding. Slechts 2 vrouwen kozen na onderbouwde info voor kunstvoeding.

Groepen

We hebben dit jaar 10 inforeeksen georganiseerd en 4 reeksen HypnoBirthing. In het totaal hebben 68 koppels (52+16) een reeks gevolgd ter prenatale voorbereiding.

Er werden 33 sessies babymassage gegeven in 2017 met in het totaal een bereik van 121 baby's en hun moeder en/of vader.

Myriam gaf 16 workshops rond dragen. Ze zag hiervoor 45 personen.

We organiseerden 33 keer onze moedergroep Babyboost en ondersteunden hierdoor 204 moeders.

Verder werden er nog 4 infomomenten rond herbruikbare luiers georganiseerd door externe partners.

Vergelijking met voorgaande jaren

Bijna al onze cijfers zijn in vergelijking met het jaar 2016 gestegen. Ons aantal bevallingen is gestegen met ongeveer 25%!

Alleen de cijfers van de babymassage en de draagworkshops zijn gedaald.

Reflecties

Van de vrouwen, die met ons mochten bevallen, heeft uiteindelijk 12% een epidurale verdoving gehad. Dit is inclusief degenen die tijdens de partus werden doorverwezen naar de tweede lijn voor een andere reden dan pijnstilling.

Inleidingen en complicaties tijdens de zwangerschap en hun percentage epidurale verdovingen zijn hier niet mee opgenomen, er kan dus nooit een goede vergelijking zijn met het Vlaamse cijfer (70,3% in 2016). Toch is het interessant om zich af te vragen hoe het komt dat er zo'n groot verschil is tussen deze twee cijfers. De laatste aanbevelingen van de WHO rond bevallingen sluiten alleszins aan bij onze visie. Namelijk: de natuur zo veel mogelijk zijn eigen gang laten gaan zonder interventies, vrouwen tijd geven en het vertrouwen in hun eigen kunnen versterken!

Wanneer je kijkt naar het percentage sectio's van vrouwen, die met ons in de eerste lijn met hun bevalling beginnen, is dat 2%.

Dit is een niet representatief cijfer, want het gaat hier alleen over vrouwen die gezond met een eenling in hoofdligging aan de bevalling beginnen. In Vlaanderen worden 20,9% (cijfers 2016) kinderen geboren door middel van een keizersnede.

Bij Zwanger in Brussel beviel 77% van de vrouwen volledig fysiologisch en dus op eigen kracht!

(Bron cijfers: <https://www.zorg-en-gezondheid.be/sites/default/files/atoms/files/SPE-jaarverslag%202016.pdf>)